EUROPEES PARLEMENT

2004 *2009*

Commissie juridische zaken

2008/0259(COD)

9.2.2009

***I
ONTWERPVERSLAG

over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een procedure voor de onderhandelingen over en de sluiting van bilaterale overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen over sectorale aangelegenheden en betreffende het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst en op niet-contractuele verbintenissen
(COM(2008)0893 – C6-0001/2009 – 2008/0259(COD))

Commissie juridische zaken

Rapporteur: Tadeusz Zwiefka

Verklaring van de gebruikte tekens

*	Raadplegingsprocedure *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
**I	Samenwerkingsprocedure (eerste lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
**II	Samenwerkingsprocedure (tweede lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt* *Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt*
***	Instemming *Meerderheid van de leden van het Parlement, behalve in de in de artikelen 105, 107, 161 en 300 van het EG-Verdrag en in artikel 7 van het EU-Verdrag bedoelde gevallen*
***I	Medebeslissingsprocedure (eerste lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen*
***II	Medebeslissingsprocedure (tweede lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van het gemeenschappelijk standpunt* *Meerderheid van de leden van het Parlement voor de verwerping of amendering van het gemeenschappelijk standpunt*
***III	Medebeslissingsprocedure (derde lezing) *Meerderheid van de uitgebrachte stemmen voor de goedkeuring van de gemeenschappelijke ontwerptekst*

(De aangeduide procedure is gebaseerd op de door de Commissie voorgestelde rechtsgrondslag.)

Amendementen op wetsteksten

Door het Parlement aangebrachte wijzigingen worden in vet cursief aangegeven. Bij wijzigingsbesluiten worden in amendementen van het Parlement op een niet door de Commissie gewijzigde bepaling de uit het basisbesluit overgenomen tekstdelen in vet gemarkeerd. Een eventuele schrapping van dergelijke tekstdelen wordt als volgt aangegeven: [...]. De markering in mager cursief is een aanwijzing voor de technische diensten en betreft passages in de wetstekst waarvoor een correctie wordt voorgesteld (bijvoorbeeld aperte fouten of weglatingen in een taalversie). Dergelijke correcties moeten worden goedgekeurd door de betrokken technische diensten.

INHOUD

Bladzijde

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT 5

TOELICHTING 15

ONTWERPWETGEVINGSRESOLUTIE VAN HET EUROPEES PARLEMENT

over het voorstel voor een verordening van het Europees Parlement en de Raad tot vaststelling van een procedure voor de onderhandelingen over en de sluiting van bilaterale overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen over sectorale aangelegenheden en betreffende het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst en op niet-contractuele verbintenissen
(COM(2008)0893 – C6-0001/2009 – 2008/0259(COD))

(Medebeslissingsprocedure: eerste lezing)

Het Europees Parlement,

– gezien het voorstel van de Commissie aan het Europees Parlement en de Raad (COM(2008)0893),

– gelet op artikel 251, lid 2, en de artikelen 61, sub c), lid 65, en 67, lid 5, van het EG-Verdrag, op grond waarvan het voorstel door de Commissie bij het Parlement is ingediend (C6-0001/2009),

– gelet op artikel 51 van zijn Reglement,

– gezien het verslag van de Commissie juridische zaken en het advies van de Commissie burgerlijke vrijheden, justitie en binnenlandse zaken (A6-0000/2009),

1. hecht zijn goedkeuring aan het Commissievoorstel, als geamendeerd door het Parlement;

2. verzoekt om hernieuwde voorlegging indien de Commissie voornemens is ingrijpende wijzigingen in dit voorstel aan te brengen of dit door een nieuwe tekst te vervangen;

3. verzoekt zijn Voorzitter dit standpunt te doen toekomen aan de Raad en de Commissie.

Amendement 1

Voorstel voor een verordening
Overweging 9

Door de Commissie voorgestelde tekst	*Amendement*
(9) Er moet een coherente en transparante procedure worden vastgesteld om lidstaten te machtigen om bestaande overeenkomsten met derde landen te wijzigen of in uitzonderlijke omstandigheden over nieuwe overeenkomsten te onderhandelen en deze te sluiten, met name wanneer de Gemeenschap niet heeft aangegeven dat zij	(9) Er moet een coherente en transparante procedure worden vastgesteld om lidstaten te machtigen om bestaande overeenkomsten met derde landen te wijzigen of in uitzonderlijke omstandigheden over nieuwe overeenkomsten te onderhandelen en deze te sluiten, met name wanneer de Gemeenschap niet heeft aangegeven dat zij

voornemens is om haar externe bevoegdheid om de betrokken overeenkomst te sluiten, uit te oefenen. Deze procedure doet geen afbreuk aan de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap en de bepalingen van de artikelen 300 en 307 van het EG-Verdrag. Aangezien dit een afwijking is van de regel dat de Gemeenschap exclusief bevoegd is om over deze aangelegenheden internationale overeenkomsten te sluiten, moet de voorgestelde procedure worden beschouwd als een uitzonderlijke maatregel en moeten de werking ***en de duur*** ervan worden beperkt.	voornemens is om haar externe bevoegdheid om de betrokken overeenkomst te sluiten, uit te oefenen. Deze procedure doet geen afbreuk aan de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap en de bepalingen van de artikelen 300 en 307 van het EG-Verdrag. Aangezien dit een afwijking is van de regel dat de Gemeenschap exclusief bevoegd is om over deze aangelegenheden internationale overeenkomsten te sluiten, moet de voorgestelde procedure worden beschouwd als een uitzonderlijke maatregel en moeten de werking ervan worden beperkt.

Or. en

Motivering

Dit amendement is nodig omdat het tweede lid van artikel 11 is geschrapt.

Amendement 2

Voorstel voor een verordening
Overweging 11

Tekst van de Commissie	*Amendement*
(11) Volgens ***deze*** verordeningen moet het voorgestelde mechanisme alleen in afzonderlijke en uitzonderlijke gevallen toepasselijk zijn op overeenkomsten met betrekking tot sectorale aangelegenheden en die regels bevatten inzake de door ***deze*** instrumenten bestreken gebieden.	(11) Volgens ***die*** verordeningen moet het voorgestelde mechanisme alleen in afzonderlijke en uitzonderlijke gevallen toepasselijk zijn op overeenkomsten met betrekking tot sectorale aangelegenheden en die regels bevatten inzake de door ***die*** instrumenten bestreken gebieden. ***In deze verordening wordt onder de term "sectoraal" "bijzonder" verstaan. De verordening moet ook voor interregionale overeenkomsten gelden.***

Or. en

Motivering

Als de term "sectoraal" niet verduidelijkt wordt, kan dit tot grote rechtsonzekerheid leiden en

het nut van de verordening zodanig beperken dat zij eigenlijk overbodig wordt. Deze terminologische wijziging moet in de hele verordening worden doorgevoerd en vooral in de titel.

Het is gebleken dat het noodzakelijk is ook interregionale overeenkomsten onder deze bepalingen te laten vallen.

Amendement 3

Voorstel voor een verordening
Artikel 1 – lid 2

Tekst van de Commissie	*Amendement*
2. Deze verordening is van toepassing op bilaterale overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen over ***sectorale*** aangelegenheden en betreffende het toepasselijke recht in burgerlijke en handelszaken, en die geheel of gedeeltelijk binnen de werkingssfeer van Verordening (EG) nr. 593/2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst en Verordening (EG) nr. 864/2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen vallen.	2. Deze verordening is van toepassing op bilaterale ***en interregionale*** overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen over ***bijzondere*** aangelegenheden en betreffende het toepasselijke recht in burgerlijke en handelszaken, en die geheel of gedeeltelijk binnen de werkingssfeer van Verordening (EG) nr. 593/2008 inzake het recht dat van toepassing is op verbintenissen uit overeenkomst en Verordening (EG) nr. 864/2007 betreffende het recht dat van toepassing is op niet-contractuele verbintenissen vallen.

Or. en

Motivering

Als de term "sectoraal" niet verduidelijkt wordt, kan dit tot grote rechtsonzekerheid leiden en het nut van de verordening zodanig beperken dat zij eigenlijk overbodig wordt. Deze terminologische wijziging moet in de hele verordening worden doorgevoerd en vooral in de titel.

Amendement 4

Voorstel voor een verordening
Artikel 3 – lid 1

Tekst van de Commissie	*Amendement*
1. Wanneer een lidstaat voornemens is onderhandelingen te openen met een derde	1. Wanneer een lidstaat voornemens is onderhandelingen te openen met een derde

land om een bestaande overeenkomst te wijzigen of om een nieuwe overeenkomst te sluiten die binnen de werkingssfeer van deze verordening valt, stelt hij de Commissie ***schriftelijk van dit voornemen*** in kennis.	land om een bestaande overeenkomst te wijzigen of om een nieuwe overeenkomst te sluiten die binnen de werkingssfeer van deze verordening valt, stelt hij de Commissie ***per brief of mail*** van dit voornemen in kennis.

Or. en

Motivering

Uit de weg ruimen van inconsistentie met de tweede alinea van artikel 5 lid 3 die als volgt luidt: De Commissie neemt haar besluit over het verzoek van de lidstaat binnen zes maanden na ontvangst van de in artikel 3 bedoelde kennisgeving"en specificatie van de wijze van notificatie (per brief of mail).

Amendement 5

Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 2 – inleidende formule

Tekst van de Commissie	*Amendement*
2. Wanneer de Gemeenschap nog geen overeenkomst met het betrokken derde land heeft gesloten, gaat de Commissie bij haar beoordeling eerst na of er ***in de nabije toekomst*** een relevante communautaire overeenkomst met het betrokken derde land is gepland. Wanneer dit niet het geval is, ***kan*** de Commissie ***de machtiging verlenen, op voorwaarde dat***:	2. Wanneer de Gemeenschap nog geen overeenkomst met het betrokken derde land heeft gesloten, gaat de Commissie bij haar beoordeling eerst na of er ***in de komende twaalf maanden*** een relevante communautaire overeenkomst met het betrokken derde land is gepland. Wanneer dit niet het geval is, ***controleert*** de Commissie ***of aan de twee volgende voorwaarden is voldaan***:

Or. en

Motivering

De zinsnede "kan de Commissie de machtiging verlenen" kan met het oog op artikel 5 "Machtiging om onderhandelingen te openen" tot problemen leiden. Dank zij de voorgestelde zinswending, is het duidelijk dat de Commissie de machtiging zal verstrekken om onderhandelingen te openen zodra zij de in artikel 4 bedoelde controle heeft uitgevoerd en geconstateerd heeft dat aan de voorwaarden is voldaan.

Amendement 6

Voorstel voor een verordening
Artikel 4 – lid 2 – letter b

Tekst van de Commissie	*Amendement*
(b) de Commissie vaststelt dat de voorgestelde overeenkomst ***een beperkt*** effect heeft op de uniforme en coherente toepassing van de geldende Gemeenschapsregels en op de goede werking van het daarbij ingestelde systeem.	(b) de Commissie vaststelt dat de voorgestelde overeenkomst ***geen noemenswaardig*** effect heeft op de uniforme en coherente toepassing van de geldende Gemeenschapsregels en op de goede werking van het daarbij ingestelde systeem.

Or. en

Motivering

Strikt genomen kan de verordening door de woorden "beperkt effect" in de praktijk grotendeels nutteloos worden.

Amendement 7

Voorstel voor een verordening
Artikel 5 – lid 1 – alinea 1

Tekst van de Commissie	*Amendement*
1. Wanneer de Commissie ***concludeert dat er, gelet op*** de in artikel 4 vermelde voorwaarden***, geen belemmeringen zijn voor de overeenkomst, kan zij*** een lidstaat machtigen om over de overeenkomst onderhandelingen te openen met het betrokken derde land. Zo nodig kan de Commissie ***onderhandelingsrichtsnoeren*** voorstellen en vragen dat in de voorgestelde overeenkomst specifieke bepalingen worden opgenomen.	1. Wanneer ***aan*** de in artikel 4 vermelde voorwaarden ***is voldaan, machtigt*** de Commissie een lidstaat om over de overeenkomst onderhandelingen te openen met het betrokken derde land. Zo nodig kan de Commissie ***richtsnoeren*** voorstellen en vragen dat in de voorgestelde overeenkomst specifieke bepalingen worden opgenomen.

Or. en

Motivering

This paragraph raises the question of the Commission's discretion to refuse authorisation

even where the Member State has met the conditions required in order to open negotiations. Such a power would appear abusive and hence "may authorise" should be replaced by "shall authorise".

It is noted that the terminology as between the different language versions differs considerably: for instance, the French version reads "directives de negotiation" in contrast with the English "negotiating guidelines" and has "exiger l'inclusion de clauses particulières" whereas the English reads "request the inclusion of particular clauses". The French version must be aligned with the English, since the former is inconsistent with the Commission's status as observer. This observation also applies to the second subparagraph of Article 9(1), which also refers to "directives de negotiation".

Amendement 8

Voorstel voor een verordening
Artikel 5 – lid 3 – alinea 2

Tekst van de Commissie	*Amendement*
De Commissie neemt haar besluit over het verzoek van de lidstaat binnen ***zes maanden*** na ontvangst van de in artikel 3 bedoelde kennisgeving.	De Commissie neemt haar besluit over het verzoek van de lidstaat binnen ***drie maanden*** na ontvangst van de in artikel 3 bedoelde kennisgeving.

Or. en

Motivering

Voor de interne consistentie van de verordening en de geloofwaardigheid ervan ten opzichte van derde landen, moet de termijn in overeenstemming met artikel 3 lid 3 worden gebracht.

Amendement 9

Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 2

Tekst van de Commissie	*Amendement*
2. Na de kennisgeving gaat de Commissie na of de na onderhandelingen tot stand gekomen overeenkomst in overeenstemming is met haar eerste beoordeling. Bij deze verdere beoordeling moet de Commissie onderzoeken of de voorgestelde overeenkomst aan de door de Commissie gestelde vereisten voldoet, met	2. Na de kennisgeving gaat de Commissie na of de na onderhandelingen tot stand gekomen overeenkomst in overeenstemming is met haar eerste beoordeling. Bij deze verdere beoordeling moet de Commissie onderzoeken of de voorgestelde overeenkomst aan de door de Commissie gestelde vereisten voldoet, met

name wat de in artikel 5, lid 1, bedoelde op te nemen bepalingen betreft en of het sluiten van de voorgestelde overeenkomst ***het Gemeenschapsrecht zou verzwakken*** of de goede werking van het daarbij ingestelde systeem ***zou aantasten***.	name wat de in artikel 5, lid 1, bedoelde op te nemen bepalingen betreft en of het sluiten van de voorgestelde overeenkomst ***een substantieel effect heeft op de uniforme en consistente toepassing van de vigerende Gemeenschapsregels*** of ***op*** de goede werking van het daarbij ingestelde systeem.

Or. en

Motivering

Dit amendement is ook bedoeld om de interne consistentie binnen de verordening te bevorderen. De in artikel 7 bedoelde criteria moeten met die van artikel 4 overeenstemmen. De formulering van artikel 4 wordt derhalve via dit amendement gewoon overgenomen.

Amendement 10

Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 4

Tekst van de Commissie	*Amendement*
4. Wanneer de Commissie tot de vaststelling komt dat de onderhandelingen hebben geleid tot een overeenkomst die aan de in lid 2 bedoelde vereisten voldoet, ***kan*** de lidstaat ***worden*** gemachtigd de overeenkomst te sluiten.	4. Wanneer de Commissie tot de vaststelling komt dat de onderhandelingen hebben geleid tot een overeenkomst die aan de in lid 2 bedoelde vereisten voldoet, ***wordt*** de lidstaat gemachtigd de overeenkomst te sluiten.

Or. en

Motivering

In dit stadium heeft de Commissie geen discretionaire bevoegdheid.

Amendement 11

Voorstel voor een verordening
Artikel 7 – lid 5 – alinea 1

Tekst van de Commissie	*Amendement*
5. De Commissie neemt een besluit over de	5. De Commissie neemt een besluit over de

in de leden 3 en 4 bedoelde machtiging volgens de in artikel 8, ***lid 3***, bedoelde procedure.	in de leden 3 en 4 bedoelde machtiging volgens de in artikel 8, ***lid 2***, bedoelde procedure.
	Or. en

Amendement 12

Voorstel voor een verordening
Artikel 8

Tekst van de Commissie	*Amendement*
1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, ingesteld ***krachtens*** Verordening (EG) nr. […] tot vaststelling van een procedure voor de onderhandelingen over en de sluiting van bilaterale overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen over sectorale aangelegenheden en betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken, inzake ouderlijke verantwoordelijkheid en inzake onderhoudsverplichtingen, en betreffende het toepasselijke recht op het gebied van onderhoudsverplichtingen	1. De Commissie wordt bijgestaan door een comité, ***dat ingevolge deze verordening*** is ingesteld ***en dat ook wordt gebruikt voor*** Verordening (EG) nr. […] tot vaststelling van een procedure voor de onderhandelingen over en de sluiting van bilaterale overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen over sectorale aangelegenheden en betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken, inzake ouderlijke verantwoordelijkheid en inzake onderhoudsverplichtingen, en betreffende het toepasselijke recht op het gebied van onderhoudsverplichtingen
2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is de raadplegingsprocedure van artikel 3 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit.	2. Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is de raadplegingsprocedure van artikel 3 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit.
3. ***Wanneer naar dit lid wordt verwezen, is de beheersprocedure van artikel 4 van Besluit 1999/468/EG van toepassing, met inachtneming van de artikelen 7 en 8 van dat besluit***.	3. ***Het comité stelt zijn besluiten vast overeenkomstig de in artikel 22 van het besluit van de Raad 2006/683/EC, Euratom van 15 september 2006 houdende vaststelling van zijn reglement van orde neergelegde schriftelijke procedure[1].***
4. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op ***drie*** maanden.	4. De in artikel 4, lid 3, van Besluit 1999/468/EG bedoelde termijn wordt vastgesteld op ***één maand***.

PB L 285 van 16.10.2006, blz. 47.

Or. en

Motivering

De voorgestelde comitologieprocedure (een combinatie van de adviserende en beheersprocedure) is onevenredig zwaar en langzaam.

Amendement 13

Voorstel voor een verordening
Artikel 9 – lid 1 – alinea 2

Tekst van de Commissie	*Amendement*
Afhankelijk van de stand van de onderhandelingen, kan de Commissie ***onderhandelingsrichtsnoeren*** voorstellen of ***voorstellen*** dat specifieke bepalingen in de overeenkomst worden opgenomen, zoals bedoeld in artikel 5, lid 1.	Afhankelijk van de stand van de onderhandelingen, kan de Commissie onderhandelingsrichtsnoeren voorstellen of ***verzoeken*** dat specifieke bepalingen in de overeenkomst worden opgenomen, zoals bedoeld in artikel 5, lid 1.

Or. en

Motivering

Zie de motivering bij het amendement op de eerste alinea van artikel 5 lid 1.

Amendement 14

Voorstel voor een verordening
Artikel 10

Tekst van de Commissie	*Amendement*
Uiterlijk op 1 januari 2014 dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité een verslag in over de toepassing van deze verordening, dat eventueel vergezeld gaat van een passend wetgevingsvoorstel.	Uiterlijk op 1 januari 2014 dient de Commissie bij het Europees Parlement, de Raad en het Europees Economisch en Sociaal Comité een verslag in over de toepassing van deze verordening, dat eventueel vergezeld gaat van een passend wetgevingsvoorstel***, met name over de eventuele uitbreiding van haar toepassingsgebied naar andere***

wetgevingsinstrumenten, zoals de verordening van de Raad nr. 44/2001 van 22 december 2000 betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken[1].

Bij de huidige herziening van verordening (EG) nr. 44/2001 houdt de Commissie volledig rekening met dit vraagstuk.

[1] PB L 12 van 16.1.2001, blz. 1.

Or. en

Motivering

Het belang van het uitbreiden van het toepassingsgebied van deze verordening naar de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken behoeft geen betoog.

Amendement 15

Voorstel voor een verordening
Artikel 11 – alinea 2

Tekst van de Commissie	*Amendement*
Zij is van toepassing tot en met 31 december 2014.	***Schrappen.***

Or. en

Motivering

De noodzaak van deze sunset-clausule is niet duidelijk. De datum van 31 december 2014 is trouwens onrealistisch gezien de tijd die nodig is om de verordening goed te keuren en om de lidstaten in staat te stellen met derde landen te onderhandelen, met name met het oog op de logge en tijdrovende procedures die op grond van deze verordening gevolgd moeten worden. De sunset-clausule is ook al overbodig omdat in artikel 10 voorzien is in een herziening in het kader waarvan de Commissie op 1 januari 2014 verslag aan de andere instellingen moet uitbrengen.

TOELICHTING

Naast dit communautair acquis geldt op het gebied van het civiel recht voor veel lidstaten ook een aantal bilaterale overeenkomsten die zij met derde landen hebben gesloten vóór de inwerkingtreding van de betrokken bepalingen van het Verdrag van Amsterdam of vóór hun toetreding tot de Europese Gemeenschap. Voor zover dergelijke reeds bestaande overeenkomsten bepalingen bevatten die niet verenigbaar zijn met het EG-Verdrag, moeten de lidstaten overeenkomstig artikel 307 van het EG-Verdrag gebruik maken van alle passende middelen om die onverenigbaarheden op te heffen. Het Europees Hof van Justitie heeft bevestigd dat de lidstaten zo nodig overeenkomsten die onverenigbaar zijn met het acquis, moeten opzeggen.

Naast reeds bestaande bilaterale overeenkomsten kan het ook nodig zijn om met derde landen nieuwe overeenkomsten te sluiten op bepaalde gebieden van civiel recht die onder Titel IV van het EG-Verdrag vallen.

In zijn advies 1/03 van 7 februari 2006 over het sluiten van het nieuwe Verdrag van Lugano [1], heeft het Hof met name bevestigd dat de Gemeenschap de exclusieve bevoegdheid heeft gekregen om met derde landen internationale overeenkomsten te sluiten over zaken die de regels aantasten die onder andere zijn vastgesteld in Verordening (EG) nr. 44/2001 ("Brussel I"), met name betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken. In zijn advies stelde het Hof vast dat uit onderzoek van de bevoegdheidsregels in het nieuwe verdrag van Lugano volgt dat deze regels de uniforme en coherente toepassing van de Gemeenschapsregels inzake de rechterlijke bevoegdheid en de goede werking van het daarbij ingestelde systeem aantasten. Het Hof kwam tot een soortgelijke conclusie ten aanzien van de voorgestelde verdragsbepalingen inzake de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen. Het Hof stelde vast dat de Gemeenschapsregels betreffende de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen niet los kunnen worden gezien van de regels betreffende de bevoegdheid van de gerechten, tezamen waarmee zij een omvattend en coherent systeem vormen, en dat het nieuwe verdrag van Lugano de uniforme en coherente toepassing van de Gemeenschapsregels zou aantasten, zowel wat de rechterlijke bevoegdheid als wat de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen en de goede werking van het bij deze regels ingestelde omvattende systeem betreft.

Derhalve moet worden aangenomen dat de Gemeenschap de exclusieve bevoegdheid heeft gekregen om te onderhandelen over veel van de hierboven vermelde bilaterale overeenkomsten en om deze te sluiten. Er zij echter op gewezen dat niet alle annotatoren het met het advies 1/03 van het Hof eens zijn[2] Bovendien is het interessant hierbij de artikelen 3[3]

---

[1] [2006], Jurispr. I-1145.

[2] Zie bijvoorbeeld de annotatie van Ulrich G. Schroeter (Freiburg) in European Community Private Law Review (GPR) 2006, 203 e.v. waarin hij de redenering van het Hof aan de kaak stelt omdat het Hof nalaat erop te wijzen dat verordening nr. 44/2001 onderhevig is aan de invloed van het nieuwe verdrag van Lugano, het Hof de interne bevoegdheid van de EG had moeten onderzoeken om betrekkingen met derde landen te regelen en het Hof het juridisch belang van "ontkoppelingsclausules" verkeerd heeft begrepen. Het valt dan ook moeilijk in te zien hoe de exclusieve bevoegdheid van de Gemeenschap met de Deense opt out verzoend kan worden.

[3] Artikel 3

1. De Unie is exclusief bevoegd op de volgende gebieden:

en 4[1] van het Verdrag over het functioneren van de Europese Unie onder de loep te nemen.

Niettemin moet worden nagegaan of er momenteel voor de Gemeenschap voldoende communautair belang is om alle dergelijke bestaande of voorgestelde overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen te vervangen door communautaire overeenkomsten. Om die reden is het nodig een procedure vast te stellen met een tweeledig doel. Ten eerste moet de Gemeenschap kunnen nagaan of er voldoende communautair belang is om een bepaalde overeenkomst te sluiten. Ten tweede moeten de lidstaten worden gemachtigd om de overeenkomst in kwestie te sluiten wanneer er geen actueel communautair belang is om een communautaire overeenkomst te sluiten.

Uw rapporteur steunt de voorgestelde verordening als een potentiële oplossing voor het gebrek aan flexibiliteit waaronder de lidstaten door de voorkeurdoctrine op het gebied van externe bevoegdheden gebukt gaan. Hierdoor kunnen de lidstaten geen nuttige bilaterale of interregionale overeenkomsten met derde landen sluiten die binnen die bevoegdheid vallen. Een andere oplossing voor dit dilemma is er niet omdat de Commissie niet genoeg personeel of tijd heeft om over Gemeenschapsovereenkomsten te onderhandelen en bovendien heeft de Gemeenschap in de meeste gevallen geen belang bij het soort bilaterale overeenkomsten waar het hier om gaat.

(a) de douane-unie;
(b) de vaststelling van mededingingsregels die voor de werking van de interne markt nodig zijn;
(c) het monetair beleid voor de lidstaten die de euro als munt hebben;
(d) de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee in het kader van het gemeenschappelijk visserijbeleid;
(e) de gemeenschappelijke handelspolitiek.
2. De Unie is tevens exclusief bevoegd een internationale overeenkomst te sluiten indien een wetgevingshandeling van de Unie in die sluiting voorziet, indien die sluiting noodzakelijk is om de Unie in staat te stellen haar interne bevoegdheid uit te oefenen of indien die sluiting gevolgen kan hebben voor gemeenschappelijke regels of de strekking daarvan kan wijzigen. Onderstreping door de opsteller toegevoegd.

[1] Artikel 4
1. De Unie heeft een met de lidstaten gedeelde bevoegdheid in de gevallen waarin haar in de Verdragen een bevoegdheid wordt toegedeeld die buiten de in de artikelen 3 en 6 bedoelde gebieden valt.
2. De gedeelde bevoegdheden van de Unie en de lidstaten betreffen in het bijzonder de volgende gebieden:
(a) interne markt;
(b) sociaal beleid, voor de in het onderhavige Verdrag genoemde aspecten;
(c) economische, sociale en territoriale samenhang;
(d) landbouw en visserij, met uitsluiting van de instandhouding van de biologische rijkdommen van de zee;
(e) milieu;
(f) consumentenbescherming;
(g) vervoer;
(h) trans-Europese netwerken;
(i) energie;
(j) de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht;
(k) gemeenschappelijke veiligheidsvraagstukken op het gebied van volksgezondheid, voor de in het onderhavige Verdrag genoemde aspecten.
3. Op het gebied van onderzoek, technologische ontwikkeling en de ruimte is de Unie bevoegd op te treden, en met name programma's vast te stellen en uit te voeren; de uitoefening van die bevoegdheid belet de lidstaten niet hun eigen bevoegdheid uit te oefenen.
4. Op het gebied van ontwikkelingssamenwerking en humanitaire hulp is de Unie bevoegd op te treden en een gemeenschappelijk beleid te voeren; de uitoefening van die bevoegdheid belet de lidstaten niet hun eigen bevoegdheid uit te oefenen. Onderstreping door opsteller toegevoegd.

Het Commissievoorstel heeft echter een beperkt toepassingsgebied en daarom stelt uw rapporteur voor om ook de rechterlijke bevoegdheid en de erkenning en tenuitvoerlegging van beslissingen in burgerlijke en handelszaken in de toekomst eventueel onder de herzieningsclausule te laten vallen. Gelukkig is de Commissie net bezig met de herziening van verordening (EG) nr. 44/2001 ("Brussel I"), hetgeen in dit verband heel gunstig kan zijn.

Uw rapporteur heeft nog wat andere amendementen ingediend om de verordening doeltreffender te maken. Hij heeft de verwijzing naar "sectorale aangelegenheden" gewijzigd om meer rechtszekerheid te scheppen en heeft de meest logge aspecten van de procedure geschrapt.

Hij heeft ook de discretionaire bevoegdheden van de Commissie ten aanzien van de machtiging tot het sluiten van overeenkomsten geschrapt. In de oorspronkelijke versie van het voorstel kon de Commissie namelijk weigeren haar toestemming te verlenen om een bilaterale overeenkomst te sluiten, zelfs als hiertoe aan alle voorwaarden was voldaan. Dit had tot grote diplomatieke problemen met de betrokken derde landen kunnen leiden.

Tot slot wijst uw rapporteur erop dat zijn amendementen ook terug te vinden zijn in zijn ontwerpadvies over het parallelle voorstel voor een verordening tot vaststelling van een procedure voor de onderhandelingen over en de sluiting van bilaterale overeenkomsten tussen lidstaten en derde landen over sectorale aangelegenheden en betreffende de rechterlijke bevoegdheid, de erkenning en de tenuitvoerlegging van beslissingen in huwelijkszaken, inzake ouderlijke verantwoordelijkheid en inzake onderhoudsverplichtingen, en betreffende het toepasselijke recht op het gebied van onderhoudsverplichtingen.